Uitspraak Commissie van Beroep 2013-13 d.d. 6 mei 2013
(prof. mr. F.R. Salomons, voorzitter, mr. A. Bus, mr. F.H.J. Mijnssen, mr. F.P. Peijster en mr. A. Rutten-Roos, leden, en mr. M.J. Drijftholt, secretaris)

Samenvatting

Het gaat in deze zaak om de klacht van belanghebbende dat hem door de bank een zakelijk krediet voor zijn onderneming is geweigerd op de grond dat hij ten tijde van het aanvragen van dit krediet niet in Nederland (maar in België) woonde. Belanghebbende heeft toen bij de bank een privé-krediet afgesloten op, naar hij stelt, zeer ongunstige voorwaarden. Volgens hem had de bank hem dit krediet niet mogen verstrekken omdat zijn financiële positie dit niet toeliet en heeft de bank zich daar onvoldoende in verdiept. Bovendien is verzuimd de toestemming tot het aangaan van het kredietovereenkomst te vragen van de echtgenote van belanghebbende. Belanghebbende acht het gedrag van de bank onzorgvuldig en vordert kwijtschelding van het restant van de schuld. De Geschillencommissie heeft de vordering afgewezen. Volgens haar heeft de bank zich voldoende verdiept in de kredietwaardigheid van belanghebbende en was de toestemming van diens echtgenote niet vereist. Ook de Beroepscommissie is van oordeel dat de bank te dezen niets te verwijten valt. Zij wijst het beroep van belanghebbende af.

Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.

1. De procedure in beroep

1.1 Belanghebbende heeft bij een op 27 oktober 2012 gedateerd beroepschrift, dat op 30 oktober 2012 bij Kifid is binnengekomen, op de voet van artikel 43 van het Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening in verbinding met artikel 5 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening de uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) van 23 augustus 2012 ter toetsing voorgelegd aan de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Beroepscommissie).

1.2 De bank heeft een op 25 februari 2013 gedateerd verweerschrift met producties, dat op 26 februari 2013 bij Kifid is binnengekomen, ingediend.

1.3 De Beroepscommissie heeft de zaak ter zitting van 25 maart 2013 mondeling behandeld. Namens belanghebbende is het beroep toegelicht aan de hand van een pleitnota. Aan deze pleitnota waren een aantal producties gehecht. Deze producties zijn buiten beschouwing gebleven, nu zij in een zodanig laat stadium van de procedure zijn overgelegd dat de bank daarop niet heeft kunnen reageren. Het standpunt van de bank is toegelicht. Partijen hebben vervolgens vragen van de Beroepscommissie beantwoord.

2. De procedure in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg verwijst de Beroepscommissie naar de uitspraak van de Geschillencommissie die aan deze uitspraak is gehecht.

3. Inleiding op de beoordeling van het beroep

3.1 De Beroepscommissie gaat uit van de volgende feiten:

(i) belanghebbende heeft zich in 2006 gewend tot de bank, vestiging Breda, met het verzoek tot het verlenen van een (zakelijk) ondernemerskrediet ten behoeve van zijn bedrijf, X; dit krediet is niet verleend op de grond dat belanghebbende in België woont en de voorwaarden van de bank tot het verstrekken van een ondernemerskrediet onder meer inhouden dat de bestuurder van de desbetreffende vennootschap in Nederland woont;

(ii) overleg met een medewerker van de bank over de wijze waarop in de kredietbehoefte van het bedrijf van belanghebbende kon worden voorzien heeft ertoe geleid dat aan belanghebbende een (particulier) A Krediet is verstrekt met een kredietlimiet van € 50.000,-;

(iii) de kredietovereenkomst is op 3 april 2006 tot stand gekomen; ingevolge artikel 3 van de overeenkomst is belanghebbende maandelijks aan de bank een bedrag verschuldigd dat minimaal gelijk is aan de over de afgelopen periode berekende debetrente;

(iv) bijlage II bij de overeenkomst is het aanvraagformulier A Krediet; op dit formulier staat onder meer vermeld dat belanghebbende is gehuwd, dat zijn netto maandinkomen € 8.000,- bedraagt, dat hij woont in een eigen huis en dat zijn maandelijkse woonlasten € 850,- zijn; belanghebbende heeft dit formulier op 3 april 2006 ondertekend;

(v) een medewerker van de bank heeft op de desbetreffende bijlage aangetekend: "Voor ons al jaren een bekende keurige relatie..Hij verdient in loondienst bij X een prima salaris. Is in privé niet onvermogend..maar geld zit vast in pensioenen/-beleggingen ..";

(vi) belanghebbende heeft het krediet geheel opgenomen en tot 7 november 2010 steeds aan zijn verplichtingen jegens de bank voldaan; sindsdien heeft hij echter geen rente meer betaald;

(vii) de bank heeft gedurende drie maanden vergeefs getracht haar vordering op belanghebbende te innen; vervolgens heeft zij de vordering, na ingebrekestelling, ter incasso overgedragen aan een incassobureau.

3.2 De klacht van belanghebbende houdt in dat de bank in strijd met haar zorgplicht jegens hem heeft gehandeld door het zakelijk krediet, waar belanghebbende om had verzocht, te weigeren en hem in plaats daarvan een privé-krediet "aan te smeren". Dit krediet had nooit verleend mogen worden, aangezien de bank over onvoldoende informatie beschikte omtrent de financiële positie van belanghebbende en de voorwaarden voor belanghebbende ongunstig waren. Daar komt bij dat de bank heeft verzuimd de toestemming van de echtgenote van belanghebbende tot het aangaan van de kredietovereenkomst te vragen. Belanghebbende vordert kwijtschelding van de vordering die de bank op belanghebbende heeft ingevolgde de genoemde kredietovereenkomst.

3.3 De bank verweert zich tegen de vordering. Volgens haar is bij het aangaan van de overeenkomst aan belanghebbende voldoende informatie en zorgvuldig advies verschaft. Voorts heeft de bank, zo betoogt zij, voldoende informatie ingewonnen over de financiële positie van belanghebbende. Belanghebbende voldeed aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het onderhavige krediet. Voor het aangaan van de overeenkomst was de toestemming van de echtgenote van belanghebbende niet vereist. Aan de bank valt met betrekking tot dit krediet niets te verwijten, aldus de bank.

3.4 De Geschillencommissie stelt vast dat de bank zich bij de verstrekking van het krediet een oordeel heeft gevormd omtrent de financiële- en vermogenspositie van belanghebbende. Op basis van die bevindingen is het krediet verstrekt. Aan de Geschillencommissie is niet gebleken dat de gegevens omtrent die posities onjuist waren. Van schending van de zorgplicht van de bank is geen sprake. Voor het afsluiten van het onderhavige krediet was de toestemming van de echtgenote van belanghebbende geen wettelijk vereiste. Dat het te dezen ging om een particulier krediet voor zakelijke doeleinden doet niet af aan de geldigheid van de overeenkomst en evenmin aan het oordeel dat de bank zorgvuldig te werk is gegaan. Ook bij een zakelijk krediet zou belanghebbende hoofdelijk aansprakelijk zijn geweest voor de betaling van de rente en terugbetaling van de hoofdsom. De Geschillencommissie heeft als bindend advies de vordering van belanghebbende afgewezen.

4. Beoordeling van het beroep

4.1 Belanghebbende betoogt in beroep dat de bank wel degelijk een zakelijk krediet had kunnen verstrekken. Voorts bestrijdt hij dat de bank voldoende onderzoek heeft gedaan naar zijn financiële positie. De bank is daarbij immers volledig afgegaan op de door belanghebbende verstrekte informatie en die informatie, zo begrijpt de Beroepscommissie het betoog van belanghebbende, deugde niet. Zo is het op het aanvraagformulier vermelde bedrag van € 8.000,- aan maandelijkse netto-inkomsten onjuist en kloppen de gegevens omtrent de woonsituatie en de maandelijkse woonlasten evenmin. Bij gelegenheid van de mondelinge behandeling van het beroep heeft belanghebbende er nog op gewezen dat er een schuine streep staat over het aanvraagformulier. Daaruit valt volgens hem af te leiden dat de op dat formulier vermelde gegevens niet juist zijn en dat dit bij de bank bekend was. Ook heeft de bank verzuimd zelfstandig onderzoek te doen naar het inkomen en de woonlasten van belanghebbende. Dat de bank voor het aangaan van de overeenkomst met belanghebbende geen toestemming van diens echtgenote heeft gevraagd, is in strijd met de zorgplicht van de bank. Aldus belanghebbende in zijn beroep.

4.2 De Beroepscommissie overweegt als volgt.

4.3 Daargelaten dat op grond van artikel 14.1 onder f. van het Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening niet geklaagd kan worden over het niet aangaan van een relatie, geldt dat de bank haar standpunt dat zij thans, maar ook in 2006, geen zakelijk krediet verstrekt aan een vennootschap waarvan de bestuurder niet in Nederland woont, bij de mondelinge behandeling genoegzaam heeft toegelicht. Daar komt bij dat uit de door de bank bij haar verweerschrift in beroep overgelegde Algemene Bepalingen voor het Ondernemerskrediet volgt dat belanghebbende hoofdelijk

aansprakelijk zou zijn voor de uit die kredietovereenkomst voortkomende verplichtingen jegens de bank. Voorts geldt dat de bank er bij het aangaan van de overeenkomst op mocht vertrouwen dat de gegevens op het door belanghebbende ondertekende aanvraagformulier omtrent het inkomen en de woonlasten van belanghebbende, juist waren. De door belanghebbende eerst bij de mondelinge behandeling van het beroep aangevoerde stelling dat uit de streep over het aanvraagformulier blijkt dat in het gesprek met de bank bij gelegenheid van de aanvraag van het krediet de onjuistheid van de op het formulier vermelde gegevens aan de orde is geweest, is door de bank betwist en komt de Beroepscommissie niet aannemelijk voor. Daar komt bij dat belanghebbende de door de medewerker gemaakte aantekening op de bijlage bij het aanvraagformulier (zie hierboven sub 3.1.v) niet weerspreekt. De bank mocht daarom in redelijkheid uitgaan van de juistheid van de op het formulier vermelde gegevens. Daarbij doet niet ter zake wie de desbetreffende gegevens daadwerkelijk heeft ingevuld. De onderhavige overeenkomst behoort niet tot de rechtshandelingen waarvoor een echtgenoot op grond van artikel 88 boek 1 BW de toestemming van de andere echtgenoot nodig heeft. Ook naar regels van ongeschreven recht is een dergelijke toestemming in een geval als het onderhavige niet vereist. Het lag daarom niet op de weg van de bank ervoor zorg te dragen dat de echtgenote van belanghebbende van het aangaan van de kredietovereenkomst op de hoogte was en daarmee instemde.

4.4 Dit betekent dat het beroep in alle onderdelen faalt. De Beroepscommissie onderschrijft het oordeel van de Geschillencommissie dat de klacht van belanghebbende ongegrond is en dat de vordering derhalve moet worden afgewezen.

5. Slotsom

De slotsom luidt dat het beroep faalt. De beslissing van de Geschillencommissie kan in stand blijven. De Beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor een kostenveroordeling.

6. Beslissing

De Beroepscommissie stelt bij bindend advies vast dat de bestreden beslissing van de Geschillencommissie wordt gehandhaafd.